

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**De Soliditate Virtutis In Religioso Societatis Jesu requisita
Considerationes R. P. Gasparis Druzbicki, Societatis Jesu**

Druzbicki, Kaspar

Coloniæ, 1721

Consid. 19. Quòd virtus solida enervetur curâ carnis, & ad externa
effusione mentis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-60934](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-60934)

D I E S VII.

De his quæ in nobis emolliunt virtutis soliditatem. Horum est. 1. Cura carnis & ad externa effusio mentis. 2. Contemptus minorum. 3. Tentationes, & neglectus utendi virtute.

CONSIDERATIO XIX.

Quòd solida virtus enervetur curâ carnis & effusione ad externa,

Non est satis ad solidam de solida virtute cognitionem habendam, nōsse quid sit, quæ sint ejus species, quibus paretur instrumentis ac mediis; nisi etiam advertatur, quibus eandem emolliri, enervari, ac etiam deperdi contingat. De hoc ergo in sequentibus considerabimus.

Loquendo itaque universaliter, his omnibus enervatur soliditas virtutis, quibus confirmatur obstinatio vitii: cū enim contrariorum contraria sint ingenia, contraria remedia, contraria disciplina, virtusque vitio sit contraria; opus est, ut quod vitio conducit confirmando, hoc faciat ad virtutem evertendam; & quod conducit ad virtutem solidandam, per hoc, vitium infirmetur. Et quia vitia confirmantur variis modis,

dis,

dis , ideo etiam virtutes varijs rationibus enervantur.

Enervatur virtus primò curâ carnis , curâ commodorum sensualium , molli delicatâque vestitione , molli lecto , longo somno , largo & delicato selectoque cibo & potu ; declinatione æstûs , frigidioris , venti , pluviarum ; fuga laboris & fatigationis ; oblectatione sensuum externorum , visûs , tactûs , odoratûs ; auditûs , gustûs , colloquijs lepidis , festivis , ludicris ; risu & cachinnis , conversatione facetâ , recreationibus , otio. Et ratio est : quia cùm hæc omnia carnem nutriant foveântque , consequenter vitijs suffragentur , ideo impossibile est , ut spiritum , ut virtutem , ut perfectionem ista non enervent , non pervertant , non pessudent. Horum ergo omnium hostis erit , qui solidæ virtutis cupidus erit. Neque solùm istorum hostis & fugitans atque parcus , & nisi strictam ad necessitatem in eis sibi indulgens , sed etiam omnia his contraria (discretionis moderamine regulata) carni suæ sensuque inferet , & inferet non interdum , sed assiduò sed jugiter , ita ut quòad fieri poterit , nullo momento temporis permittat carnem & sensus suos vacare à sensu alicujus molestiæ vel doloris. Dolor enim sensûs , est consolatio rationis : infirmitas carnis , est sanitas animæ : mors sensualitatis , est vita spiritûs. Qui Sanctorum vel doctrinas vel vitas legerit , hanc in eis doctrinam nec aliam videbit : audiet illos clamantes. *Spiritus est qui vivificat , caro non prodest quidquam : mortificate membra vestra que sunt super terram : propter Te*
morti-

mortificamur totà die , estimati sumus sicut oves occisionis. Virum spiritualem oportet mori in diebus 24. vicibus , & alia infinita magis factis quàm verbis à Sanctis exptessa. Amator ergo virtutis, hostis erit commodorum carnis , & neque sub prætextu necessitatis permittat carni gustum voluptatis. Hunc enim, inter alia, scopulum nôsse & vitare debet perfectus , quòd sæpè, mortificata caro , deficere se mentiatur , & compassionem hominis super se moveat , ut non affligatur: in quo solidus qui est, erit & discretus , atque ita vigilanter attendet , an caro sua veram exigat necessitatem , veràmque patiatur infirmitatem , an verò sub pallio infirmitatis ambiat voluptatem , aut non necessariam quietem. Sciant autem perfecti, se potissimùm hoc genere compassionis super carnem suam solere tentari , quia cùm ordinariè ætate provecti & laboribus fracti sint , facillimè in eis caro sua sicut veram infirmitatem ac necessitatem habere , ita sub hujus prætextu ac occasione non necessariam indulgentiam potest & solet prætere. Quibus viris , ut ab hoc scopulo , & qua ratione sibi caveant , non dicimus , quia cùm eos perfectos & purgatum habentes mentis sensum præsumamus, doctrina nostra longiore , aut cohortatione minùs indigere credimus.

Enervatur spiritus effusione ad externa , non jam dico commoda , sed negotia : furantur enim hæc sibi hominem & ab illo ipso abducunt , atque prout ipsa inter sese , unum ex alio surgunt invicemque nectuntur & trahuntur , sic animum ho-

minis

minis ita distinent; ut ab uno ad aliud impellant. spe illum finis & exitus in uno negotio jam apparentis lactant, & interim ex insidiis nova plura erumpentia eum invadunt, atque post se abducunt, & apud se illaqueatum tenent. Quod si contingit etiam illis, qui ad negotia parci, circumspecti, nec toti accedunt, quid putamus evenire iis, qui se totos in eadem effundunt iisdemque demergunt, ac insuper demergi oblectantur, & demersionem illam suam infelicem, etiam zeli animarum specie honestare, sibi que & aliis venditare non erubescunt.

Nolo perfectum virum sibi soli vivere (nisi hoc ejus sit instituti) nolo ab aliorum commodis spiritualibus curandis abstinere : sed tamen nolo etiam sic ab eodem ista curari, ut eum contingat animæ suæ detrimentum pati; & cum aliis prædicaverit, ipsum velut *æs sonans & tympanum tinniens & reprobum à Deo fieri*. Concham se exhibeat, non canalem; & de eo aliis fundat, quod ipsi de plenitudine sua superfluit. Non eum ita zelus domus Divinæ comedat, ut etiam perdat : an non enim & ipse pars est domus ejus ? *Sic ergo zelet Dei domum, ut zelet omnino totam.* si zelaverit totam, non negliget, neque perdet, sed curabit & servabit etiam animam suam. Primò ergo ad zelum accessurus homo, ad animas tantum zelandas accedat, non autem negotia etiam secularia ; *quia nemo militans Deo, implicat se negotiis secularibus.* Non placent mihi illi zelatores animarum, qui eo ipso quòd dirigant animas, jam & pascere corpo-

ra, & ornare membra, & regere familias, & litibus assistere & patronos agere, & factores esse, de bonis temporalibus disponere, & liberis prospicere non erubescunt. Quid enim zelo, & curis istis? quid negotiis animæ cum difficultatibus istis? *Posuerunt te custodem in vineis, nescio qui, respectus, vineam verò tuam non custodisti.* Nam tales, raro perfectos faciunt penitentes suos, sed solùm ipsi eorum servi fiunt, quia ab eis oblectamenta carnis suæ interdum accipiunt. Deinde ad zelum accessurus, nolo ut accedas, nisi vocatus à Deo tanquam Aaron aut Samuel. *Nam quomodo predicabunt nisi mittantur?* Sunt enim non rarò, sunt qui zelum Dei habent, qui zelant quodammodo pro Deo, sed non ex Deo. Zelant priùs quàm ad zelum exponantur; zelant, quando aliis, quæ cum zelo non stant, ab obedientia distinentur: & primò quidem parcè in zelum intrant, nec se occupationi suæ impositæ sibi subducunt: deinde largiùs zelant, & occupationi suæ à se satisfieri: cum zelo, commodè posse ostentant; tandem toti in zelum præposterum rapiuntur, occupationem vel magis obedientiam negligunt, aut perfunctoriè cum damno suo, cum damno multorum, cum fraude & dolore Religionis obeunt, nec moniti aut instructi cessant, sed monitionem aut ab invidia, aut à zeli inopia proficisci murmurant: zelum suum, laborésque suos, quos nec Deus, nec obedientia ab eorum manibus requisivit, propriæ suæ voluntatis idolo immolant; & inter alios fructus, fractas vires corporis, inutilem ad labores Religionis valetudinem,

com.

commoditatum carnis indigentiam & exigentiam, fastidium zeli etiam ordinati ac imperati, reportant.

Præterea ad zelum accessurus, vel zelo jam traditus, non plùs, non plures zela, quàm occupatio tua & vita disciplinæque patitur Religiosa. Zelum, qui disciplinam te frangere, aut extra illam te esse jubet, non laudo, non suadeo. Contingere potest necessitas, quæ legem non recipit: fateor, sed ut necessitas in consuetudinem vergat, hoc permittendum non puto. Non laudo zelum, toto die à mane ad noctem zelantem, garrientem, concursantem, negotia tractantem, domos obeuntem, non cum aliis surgentem, non cum aliis orantem, non cum aliis ordine suo sacrum dicentem, non cum aliis ad somnum se se conferentem, non congruis horis Canonicas horas dicentem, concionæve parantem, nunquam legentem pia & profutura propriæ animæ, nunquam legentem docta & profutura scientiæ, nunquam legentem dogmatica & profutura aliorum redargutioni aut doctrinæ. Non laudo zelum qui ita obrutus est, ut vix apud se sit, ut non sciat, quid primùm, quid deinde agat aut egerit: non laudo zelum, qui negotia alia ex aliis rapit, & omnia imperfecta, omnia inchoata, nunquam finienda relinquit. Uno verbo, non laudo zelum, qui totus alienus est, nunquam suus; totus foris, nunquam domi; totus dispersus, nunquam collectus; totus laborans, quiescens nunquam. Talis enim zelus, tandem desinet esse zelus: infinitus enim non fuit nec est, effluet ergo

aliquando totus; & nihil ejus erit, quod amplius effluat, quando hoc erit? tunc quando zelus ille vertetur in sensum & carnē, tunc quando zelus impinget semeliterumque in suam & Religionis famam, tunc quando zelus ille, iudicio superiorum, securè & absque salutis detrimento zelare non poterit, sed latere, sed sese colligere jubendus erit, quia alioqui de perfectione, de spiritu, de virtute, de fama, de vocatione & perseverantia zeli actum erit. Cujus rei tota ratio & causa hæc erit, quia talis zelus, sic scilicet effusus & profusus, rarò se aut nunquam inspiciet, inspiciendive tempus, otium, modum, vires habebit: rarò igitur in suâ notitiam veniet, rarò suum statum, suas necessitates animæ & spiritûs excutiet: tandem ergo eas nesciet, nescitas negliget, neglectæ illæ crescent, virtutes cessante usu evanescent, vitia non advertenter succrescent, invalescent, radicabuntur: negligetur virtus, spiritus, & anima; regnabit vitium, sensus, & caro. Quid sequitur? illud: cùm spiritu caperint, carne consummabuntur. Hæc qui legit atque considerat, non zelum, sed zelantem reprehendi sciat; reprehenditur, ut corrigatur: scopulus ei ostenditur, ut cautè naviget; tentationis laqueus dissolvitur, ut securus incedat.

Zelator ergo nec injussus zelabit; nec plus quàm jubetur, zelabit; nec aliud quàm animas zelabit; & cum animabus aliorum, suam etiam animam, suæ etiam domûs disciplinam zelabit; Zelum denique ipsum suum, ut sit secundùm scientiam, ut patiatur mensuram, ut servet ordinem, ut capter aliquando

aliquando quietem, ut instauret suam diminutionem, ut confirmet suam fatigationem, ut solidet suam vivacitatem, ut circumspiciat suam zelando rationem, & utilitatem, ut habere possit perseverantiam.

CONSIDERATIO XX.

Quòd solida virtus enervetur minimorum contemptu, & sui reputatione sive amore.

Nervatur adhuc solida virtus, minimorum contemptu. Minimorum contemptus includit

1. Observationis Regularum, quæ parvæ & ad substantiam perfectionis non videntur pertinere, neque culpam gravem involvere, neglectum.

2. Includit neglectum consuetudinum receptarum, esto non præceptorum in Religione, ut sunt consuetudines in sumendo cibo, in petendo lecto, in serviendo sacro &c. quæ recepta sunt ut laudabilia; & ea olim in Tyrocinio nobis proposita sunt, ut servanda, tamen de eis observandis nulla exstant imperia, & super ea non admodum excubat Majorum vigilantia.

3. Includit neglectum consuetudinum bonarum piarum privatarum, & unicuique olim aut placitarum & delectarum, aut etiam servatarum in multis & quotidianis actionibus suis. Quas con-